

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД У
БЕОГРАДУ
Гж1 бр. 2429/18
07.06.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија: Александре Спирковске, председника већа, Зорице Јовановић и Драгице Савелић Николић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., ... бр. ..., чији је пуномоћник Горан Белић, адвокат из Београда, Косовска бр. 16/1, против тужене Републике Србије – Министарства одбране, коју заступа Војни правобранилац из Београда, Бирчанинова бр. 5, ради исплате, одлучујући о изјављеној жалби тужиоца против пресуде Првог основног суда у Београду П1 бр. 2722/15 од 08.05.2018. године, у седници већа одржаној 07.06.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, жалба тужиоца и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П1 бр. 2722/15 од 08.05.2018. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка по жалби, као неоснован.

Образложење

Ставом један изреке пресуде Првог основног суда у Београду П1 бр. 2722/15 од 08.05.2018. године одбијен је тужбени захтев тужиоца, којим је тражио да се обавезе тужена да тужиоцу, на име изгубљене зараде, у периоду од 27.01.2009. године до 30.04.2017. године, исплати новчане износе, у вредности и са каматом, као у њеном садржају, и да тужиоцу, на име ренте, почев од 01.05.2017. године па убудуће, док за то постоје законски услови, плаћа износ од 12.157,92 динара месечно, најкасније до 20. у месецу за претходни месец, са законском затезном каматом од дана доспелости сваког obroка до дана исплате, као и да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка.

Ставом два изреке обавезан је тужилац да туженој на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 11.250,00 динара.

Против наведене пресуде жалбу је благовремено изјавио тужилац, из свих разлога предвиђених одредбом члана 373 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС”, бр. 72/11).

Испитујући правилност побијане пресуде, у границама овлашћења из одредбе члана 386 Закона о парничном поступку, Апелациони суд у Београду је, као другостепени суд, нашао:

-жалба је неоснована.

У поступку доношења ожалбене пресуде, нема битних повреда одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 Закона о парничном поступку, на које другостепени суд пази по службеној дужности, нити се жалбом указује на друге битне повреде одредаба парничног поступка које би биле од утицаја на законитост и правилност побијане пресуде.

Према чињеничном стању утврђеном у првостепеном поступку, тужилац је био запослен код тужене од 01.02.1993.године, као подофицир, до одласка у инвалидску пензију, у коју је отишао због рањавања, у септембру 1998.године, у реону Карауле Годен, због активирања ручног бацача другог војника, због чега је изгубио слух на десном уву. Тужилац, као професионално војно лице на служби у Војсци Србије, од стране Војно-лекарске комисије, оглашен је неспособним за професионалну службу у Војсци Србије трајно, након чега му је престала професионална војна служба у Војсци Србије и упућен је у инвалидску пензију. Решењем Фонда за социјално осигурање војних осигураника ИП бр. 574088 УП-1 бр. 172-2/09 од 10.02.2009. године, тужиоцу је признато право на инвалидску пензију почев од 27.01.2009. године, са 85% од пензијског основа, које решење је тужилац примио дана 24.02.2009. године, а на које решење се није жалио.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, а имајући у виду одредбе члана 155, члана 372, члана 373 став 1 и 2 и члана 376 став 1 и 2 Закона о облигационим односима, првостепени суд је закључио да је тужбени захтев тужиоца неоснован. Наиме, првостепени суд је, имајући у виду да је тужиоцу право на инвалидску пензију признато почев од 27.01.2009. године, од када прима нижи износ пензије од зараде коју би остваривао да је остао у радном односу, на основу решења Фонда за социјално осигурање војних осигурања од 10.02.2009. године, нашао да је доношењем наведеног решења тужилац сазнао да ће његова пензија износити 85% од пензијског основа, и да је моментом пријема наведеног решења, дана 24.02.2009. године, сазнао за штету коју ће трпети. Како је тужба у овом спору поднета 15.10.2015. године, првостепени суд је нашао да је основан приговор застарелости истакнут од стране тужене, јер је у конкретном случају застарело само право из кога проистичу повремена потраживања, због чега тужилац губи право не само да захтева будућа повремена давања, него и повремена давања која су доспела пре ове застарелости.

На правилно и потпуно утврђено чињенично стање, правилно је првостепени суд применио материјално право, дајући за своју одлуку потпуне и јасне разлоге, које прихвата и овај суд, у поступку жалбене контроле.

Наводи жалбе не доводе у сумњу правилност ожалбене пресуде, нити пружају доказе за супротно. Наиме, жалба не спори наведене одлучне чињенице, већ износи своје правно схватање о датој ситуацији, које није од утицаја на правилност ожалбене пресуде, при чему се овај суд, као другостепени, користи овлашћењем из одредбе члана 396 став 2 Закона о парничном поступку, којом је прописано да ако се пресудом жалба одбија, у образложењу пресуде суд неће детаљно образлагати пресуду у случају да прихвата чињенично стање утврђено првостепеном пресудом, као и примену материјалног права, а ожалбена пресуда, супротно наводима жалбе, није захваћена битним повредама одредаба парничног поступка, на које се, неосновано, у жалби

указује.

Наиме, супротно наводима жалбе, ожалбена пресуда не садржи битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 Закона о парничном поступку, јер је јасна и даје потпуне разлоге.

Првостепени суд је, дајући разлоге за своју одлуку, ценио изведене доказе у смислу члана 8 Закона о парничном поступку, те су у том смислу без утицаја на правилност донете првостепене пресуде наводи тужиоца у жалби који се односе на оцену доказа, јер су неосновани, имајући у виду образложење ожалбене пресуде.

Неосновано у жалби тужилац тврди да је првостепени суд погрешно и непотпуно утврдио чињенично стање, имајући у виду одредбу члана 228 Закона о парничном поступку, којом је прописано да је странка дужна да изнесе чињенице и предложи доказе на којима заснива свој захтев или којим оспорава наводе и доказе противника, а суд утврђује чињенице од којих зависи одлука о основаности захтева, у ком смислу је првостепени суд и поступио, а након изведених доказа, на рочишту на коме је главна расправа закључена, тужилац предлога у допуну доказног поступка није имао.

Неосновани су и наводи о погрешној примени материјалног права.

Чланом 360 Закона о облигационим односима прописано је да застарелошћу престаје право захтевати испуњење обавезе. Застарелост наступа кад протекне законом одређено време у коме је поверилац могао захтевати испуњење обавезе. Суд се не може базирати на застарелост ако се дужник није на њу позвао.

У конкретном случају, ради се о потраживању накнаде штете, када, у смислу члана 376 став 1 и 2 Закона о облигационим односима, делује субјективни рок од три године од када је оштећени дознао за штету и за лице које је штету учинило. У овој правној ствари, наведени рок, у смислу члана 361 став 1 Закона о облигационим односима, како је правилно нашао првостепени суд, почео је тећи од 24.02.2009. године, од дана достављања тужиоцу решења Фонда за социјално осигурање војних осигураника од 10.02.2009. године, којим је тужиоцу признато право на инвалидску пензију почев од 27.01.2009. године, са 85% од пензијског основа, на које се решење тужилац није жалио. То је истовремено и време сазнања за штету и учиниоца. Рачунајући од тог датума, како је правилно нашао првостепени суд, тужиоцу је пре подношења тужбе, пре 15.10.2015. године, када је тужилац поднео тужбу у овој правној ствари, истекао субјективни и објективни рок застарелости потраживања. Тај рок је истекао и када би се применило правило из члана 372 Закона о облигационим односима, које се односи на повремена потраживања.

Стога је правилно првостепени суд закључио да је у конкретном случају наступила застарелост потраживања и да је због тога тужбени захтев тужиоца, садржине наведене као у ставу један изреке ожалбене пресуде, неоснован.

Код изложеног, без утицаја су наводи жалбе да се ради о штети која настаје сваког месеца и за будуће, с обзиром да се застарелост захтева за накнаду штете цени према одредбама члана 376 Закона о облигационим односима, како је правилно нашао првостепени суд, без обзира на то да ли се накнада захтева за већ насталу штету или за штету за коју је по редовном току ствари извесно да ће sukcesивно настајати у будућности, као и без обзира на то да ли се накнада будуће штете захтева у облику ренте или у једнократном износу. У том случају рокови застарелости за прво утужено

потраживање рачунају се по одредбама члана 376 Закона о облигациони односима, а за свако следеће утужено потраживање (утужење) тече нови рок застарелости од дана када је претходни спор окончан (члан 392 став 3 Закона о облигационим односима). Тај рок је истекао у конкретном случају, како је претходно наведено, и када се примени правило из члана 372 Закона о облигационим односима, које се односи на повремена потраживања. Стога је правилан закључак првостепеног суда о застарелости, супротно наводима жалбе, имајући у виду и да је првостепени суд у односу на ренту, као повремено потраживање у смислу члана 372 Закона о облигационим односима, које доспева у одређеним временским размацама и које се дугује из истог правног основа, те застарева у року од три године од доспелости сваког појединог давања и, према члану 373 став 1 и 2 Закона о облигационим односима, само право из кога проистичу повремена потраживања застарева за пет година, рачунајући од доспелости најстаријег неиспуњеног потраживања после кога дужник није вршио давање, нашао да када застари право из кога проистичу повремена потраживања поверилац губи право не само да захтева будућа повремена давања, него и повремена давања која су доспела пре ове застарелости. Наведени члан Закона регулише рок застарелости самог основног права из кога проистичу повремена потраживања, а застарелост основног права не повлачи само губитак права на захтев будући повремених потраживања, већ се губи и право захтевати и она повремена потраживања која су већ доспела пре настанка застарелости. Код изложеног, правилан је закључак првостепеног суда и са становишта примене члана 373 став 1 и 2 Закона о облигационим односима у вези члана 372 истог закона, и да је тужиочево потраживање ренте застарело због застарелости самог права (у наведеном смислу одлука Уставног суда Уж бр.2019/2010 од 28.02.2013.године).

Потврђена је и одлука о камати, јер камата, као споредно потраживање, дели судбину главног потраживања.

Правилна је и одлука о трошковима праничног поступка, садржана у том делу става један изреке и у ставу два изреке побијане пресуде (решења), донета правилном применом члана 153 и члана 154 Закона о парничном поступку.

Како тужилац није успео у поступку по жалби, то нема право на накнаду трошкова насталих у поступку поводом тог правног лека и стога је овај суд, применом одредбе члана 165 став 1 Закона о парничном поступку, донео одлуку као у ставу два изреке ове пресуде (решење).

Из наведених разлога, на основу члана 390 Закона о парничном поступку, одлучено је као у изреци.

**Председник већа-судија
Александра Спирковска, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић**